

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ	การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของ ผู้หญิงในเขตเทศบาลตำบลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
ผู้เขียน	นางศรีไพร บุญแผ้วผล
ปริญญา	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. ไพลิน ภูจินาพันธุ์

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและอธิบายรูปแบบลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้หญิงในเขตเทศบาลตำบลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้หญิงในเขตเทศบาลตำบลบ้านแม และเพื่อนำผลที่ได้มาใช้อธิบายชี้แจงในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นและพัฒนาศักยภาพของผู้หญิงในเขตเทศบาลตำบลบ้านแม การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรในพื้นที่ตำบลบ้านแม จำนวน 377 คน และใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น กลุ่มผู้นำหญิงที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการและกลุ่มข้าราชการพนักงานเทศบาลตำบลบ้านแม จำนวน 46 คน และผลการศึกษารูปได้ดังนี้

รูปแบบ ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้หญิงในเขตเทศบาลตำบลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าโดยรวมผู้หญิงส่วนใหญ่ของเทศบาลตำบลบ้านแมจะออกมามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี รองลงมาจะเป็นการรวมตัวกันเพื่อจัดกิจกรรมในชุมชนเป็นกลุ่มพัฒนาสตรี กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข การติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อต่างๆ ที่มีในท้องถิ่น การสนใจติดตามการหาเสียงของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี การเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี การเข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนา กิจกรรม โครงการด้านต่างๆ ที่ควรจัดทำเพื่อพัฒนาชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับทางชุมชนและทางเทศบาล การเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ในการบริหารงานชุมชน และการเข้าร่วมลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาล

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้หญิงในเขตเทศบาลตำบลบ้านแม่ พบว่า ปัจจัยที่ทำให้ผู้หญิงได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล คือ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวและญาติผู้ใหญ่ที่คนในหมู่บ้านนับถือ การที่ผู้หญิงมีความรู้ความสนใจในทางการเมืองมากขึ้น การที่ผู้หญิงมีความพร้อมทางด้านการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ การได้เข้ามาช่วยเหลือและพัฒนาสังคมมาโดยตลอด ทำให้ผู้หญิงเหล่านั้นได้รับรู้ถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนเป็นอย่างดี กลายเป็นความท้าทายให้ผู้หญิงอยากเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นเพื่อแสดงบทบาทและศักยภาพของผู้หญิงให้เป็นที่ยอมรับของสังคม รองลงมาคือ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมและสังคมที่สะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยในปัจจุบันไม่ได้ปิดกั้นเรื่องเพศหรือห้ามไม่ให้ผู้หญิงเข้ามามีบทบาททางการเมือง สังคมส่วนใหญ่ได้ให้การยอมรับผู้หญิง ไม่ว่าจะเป็นความละเอียดอ่อน รอมชอม ประนีประนอม การที่ผู้หญิงประสบผลสำเร็จมีชื่อเสียงในหน้าที่การงาน และการได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น ปัจจัยด้านอื่นๆ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และ 2550 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่ได้กำหนดให้มีการส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย โดยเฉพาะบทบาทของผู้หญิงในการบริหารจัดการทุกระดับ หลักกฎหมายที่ว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงในเรื่องสิทธิการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้เปิดโอกาสให้ผู้หญิงกล้าแสดงออกและตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น หลักการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นทำให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการร่วมกันแก้ไขปัญหาเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน

จากการศึกษา ผู้วิจัยเสนอแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นและพัฒนาศักยภาพของผู้หญิงในเขตเทศบาลตำบลบ้านแม่ 6 แนวทาง ดังนี้ 1. การปลูกฝังจิตสำนึกทางการเมืองให้ผู้หญิง 2. การสร้างความตระหนักการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้ผู้หญิง 3. การปรับทัศนคติและความเชื่อที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองให้กับผู้หญิง 4. การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เกี่ยวกับการเมืองให้ผู้หญิง 5. การสร้างระบบสารสนเทศส่งเสริมความรู้ และความเข้าใจทางการเมือง และ 6. สนับสนุนให้ผู้หญิงเลือกตัดสินใจเข้ามามีบทบาททางการเมือง

Independent Study Title Women's Participation in Local Politics of
Banmae Subdistrict Municipality, San Pa Tong
District, Chiang Mai Province

Author Mrs. Sriprai Boonpaepool

Degree Master of Arts (Political Science)

Advisor Lecturer Dr.Pailin Phujeenaphan

ABSTRACT

This study aimed to investigate and describe the women's participation in local politics of Banmae Subdistrict Municipality, San Pa Tong District, Chiang Mai Province. Another aim is to study and analyse the factors affecting the women's participation in local politics of Banmae Subdistrict Municipality. In addition, the findings of the study could be used to develop the participation in local politics and the potentials of the local women. This mixed methods research employed questionnaire survey to collect the data from 377 samples in Banmae Subdistrict. Moreover, 46 women, including official and non - official leaders and the officials at Banmae Subdistrict Municipality, participated in the in - depth interviews.

The findings revealed that in general women in Banmae Subdistrict Municipality participated in local politics by taking part in voting in the elections of the mayor and members of the Municipality. They also established a women development group and a public health volunteer group. Furthermore, they followed the political news from local media and the campaign of the mayor and municipality member candidates. Furthermore, the women in the study participated in the campaign promoting people to vote in the mayor and municipality member election, attended the meetings to voice their opinions in planning the activities for the community development, participated in other activities with the community and the municipality, became committee members in different sections in the community administration, and ran for the municipality member election.

For the factors affecting the women's participation in local politics of Banmae Subdistrict Municipality, it was found that the main factor affecting the women to participate in local politics was personal factor. That is they were supported by members of their family, relatives, and respectable local people. When women had knowledge, became more interested in politics, were ready in terms of education and financial situations, and took part in supporting and developing the society, these women, thus, became well aware of problems and needs of the people. Consequently, they wanted to participate in the local politics to demonstrate their roles and potentials, and to be accepted by the society. Cultural and social factors are other factors. These factors demonstrated that Thai society did not block women to participate in politics. In other words, the society has accepted women as they had negotiation skills and more women have had higher education and became successful in their careers. There were also other factors, for example, the Thai Constitution (2540 and 2550 BE) and the 10th Economic and Social Development Plan (2550 - 2554 BE) which has promoted the equality between women and men, especially, the roles of women in every level of administration. In addition, the human rights laws related to the participation of women in politics allowed more women to have confident to take part in politics. Finally, the decentralization principles have allowed the people to express their opinions and take part in problems solving to respond to the needs of the people.

From the study, therefore, it can be suggested that there should be 6 guidelines to develop the women's participation in local politics of Banmae Subdistrict Municipality as well as their potentials:

1. Cultivate political consciousness in women.
2. Create political awareness in participation in politics in women.
3. Adjust attitudes and beliefs in women and politics.
4. Build political education networks for women.
5. Create information system promoting education and understanding in politics.
6. Support women's participation in politics.